

INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk: 2022-012114

Datum advies: 20 december 2022	Onderwerp: Oprichting Omgevingsfonds Knoop 38
Kennis nemen van: Het sluiten van een convenant en een tweetal overeenkomsten tot contractoverneming in het kader van de oprichting van het Omgevingsfonds Knoop 38	
Status advies: openbaar	Argument: (indien niet openbaar) -
Portefeuillehouder: W.H. Hol	Datum b&w-vergadering: 20 december 2022
Betrokkenen bij voorstel extern: P. Haccou (Nysingh advocaten)	Betrokkenen bij voorstel intern: H.D. Regnerus (TSP, projectmanager), L. Albers van der Linden (TSP, grondzakenjurist), Jolande Pfeiffer - de Buck (JZ, jurist)
Bijlagen: 1. Convenant Oprichting Omgevingsfonds Knoop 38 2. Overeenkomst tot contractoverneming inzake Zonnepark A15 3. Overeenkomst tot contractoverneming inzake Zonnepark Overbetuwe	

Kennis nemen van:

Het sluiten van een convenant en een tweetal overeenkomsten tot contractoverneming in het kader van de oprichting van het Omgevingsfonds Knoop 38

Inleiding

In april 2022 informeerden wij uw raad over de stand van zaken van de oprichting van het Omgevingsfonds Knoop 38 (D2022-03-016489). Het oprichten van een omgevingsfonds is het resultaat van een op 24 oktober 2017 door uw raad aangenomen amendement. De aanleiding daarvoor is dat binnen Knoop 38 sprake is van diverse planontwikkelingen die ook de leefomgeving van de bewoners raken. Daarbij valt te denken aan de Railterminal Gelderland, zonneparken langs de A15 en windturbines op Park 15. Ter compensatie hiervan is en wordt in exploitatieovereenkomsten met ontwikkelaars afgesproken dat zij een bijdrage storten in een nog op te richten omgevingsfonds.

Zoals wij uw raad in april 2022 hebben bericht, zijn wij in gesprek met een vertegenwoordiging van omwonenden uit het gebied (kernen/buurtschappen Eimeren, Oosterhout, Reeth, Slijk-Ewijk en Valburg). Deze groep van omwonenden heeft het initiatief genomen om een Omgevingsfonds Knoop 38 op te richten. In dat kader wordt door hen een stichting opgericht. Dit proces is bijna afgerond. Op 20 december 2022 hebben wij ingestemd met de benodigde

contractuele documenten. Het gaat om een convenant tussen de gemeente en de stichting i.o. en een tweetal overeenkomsten tot contractoverneming tussen de gemeente, de stichting en respectievelijk Zonnepark Overbetuwe BV en Pure Energie BV.

Samenvatting

Op 24 oktober 2017 heeft uw raad een amendement aangenomen over Knoop 38. Onder punt E van dat amendement staat beschreven dat er *“afspraken worden gemaakt over bijdragen van de gemeente Overbetuwe en alle betrokken partijen aan een omgevingsfonds in verband met de verschillende voorziene ontwikkelingen in het gebied van de A15 (met een cumulatie bij Reeth) waarbij uit een aldus te vormen fonds zaken kunnen worden bekostigd c.q. ondersteund, zoals bovenwettelijke gebiedsmaatregelen, juridische ondersteuning bij de totstandkoming van collectieve schadecompensatieovereenkomsten, de frictiekosten van een opkoopregeling voor ‘uitkopen als mensen dat willen’ en leefbaarheidsinitiatieven”*.

De afgelopen jaren heeft besluitvorming plaatsgevonden over diverse zaken die hier verband mee houden, zoals de vaststelling van de Aankoopregeling en het plan voor de realisatie van gebiedsmaatregelen. Met het oprichten van het Omgevingsfonds Knoop 38 wordt invulling gegeven aan het laatste openstaande onderdeel van punt E van dit amendement.

Uit het omgevingsfonds kunnen initiatieven van buurtbewoners worden gesteund (bestedingsdoelen). Het fonds wordt gevuld met vrijwillig door ontwikkelaars betaalde bijdragen. De bijdragen zijn in die zin wel geormerkt dat in de gesloten exploitatieovereenkomsten is bepaald dat het geld besteed wordt aan ontwikkelingen die een duurzaam karakter hebben.

Convenant voor oprichting van Omgevingsfonds Knoop 38

Met de vertegenwoordiging van omwonenden uit het gebied is een convenant gesloten. Daarin zijn afspraken gemaakt over onder andere de oprichting van een stichting, de rolverdeling en het doel van het fonds. Het omgevingsfonds wordt beheerd door de vertegenwoordiging van omwonenden. Dit past bij de wens van de gemeente om het omgevingsfonds - zowel voor wat betreft het initiëren van bestedingsdoelen als de verantwoording van het fonds - zoveel mogelijk door omwonenden zelf te laten beheren.

Uitgangspunt bij de besteding van de gelden is dat dit niet is bedoeld voor individuen, maar ten goede moet komen aan de hele leefgemeenschappen. Het bestedingsdoel volgt een eventueel door de initiatiefnemer opgelegd doel. Budget mag besteed worden aan projecten waar de omgeving baat bij heeft, op het gebied van leefbaarheid in de leefgemeenschappen, duurzaamheid (energie) en natuur en sociale samenhang. Plannen voor besteding worden ingediend door de buurtbesturen bij het stichtingsbestuur van het omgevingsfonds. Om een plan te kunnen uitvoeren moet een buurt een concreet plan indienen met daarin het budget en een uitvoeringsplan in de tijd. Het bestuur van de stichting toetst het plan aan de bestedingsdoelen en het beschikbare budget. Na uitvoering van een plan zorgt de buurt voor een inhoudelijke en financiële rapportage naar de stichting. De stichting publiceert de resultaten van het project inclusief de financiële gegevens op haar website.

Overeenkomsten tot contractoverneming

Eerder informeerden wij uw raad dat met de huisadvocaat is bekeken binnen welke voorwaarden een omgevingsfonds door de omwonenden kan worden opgericht en beheerd. Door de betrokken kernen/buurtschappen wordt een stichting opgericht. Uitvloeisel van het ingewonnen advies is dat de ontwikkelaars hun vrijwillige bijdrage rechtstreeks (dus zonder tussenkomst van de gemeente) betalen aan de stichting, waarbij statutair is bepaald dat uitkeringen uitsluitend kunnen worden gedaan aan doelen zoals verwoord in de exploitatieovereenkomsten.

In de afgelopen paar jaar zijn met twee ontwikkelaars in Knoop 38 afspraken gemaakt over een bijdrage aan een omgevingsfonds. Het gaat om de initiatieven van Zonnepark Overbetuwe BV (eenmalig € 400.000,-) en Pure Energie BV (jaarlijkse bijdrage volgens de formule: geproduceerde elektriciteit per jaar in MWh x € 0,50 per MWh). Deze afspraken tussen de gemeente en de ontwikkelaars worden nu middels zogenoemde overeenkomsten tot contractoverneming overgeheveld naar de stichting.

In de toekomst volgen zo mogelijk meer initiatieven die een bijdrage aan het Omgevingsfonds Knoop 38 zullen doen. Die afspraken kunnen dan rechtstreeks tussen de stichting en de ontwikkelaar (dus zonder tussenkomst van de gemeente) worden voorbereid en vastgelegd.

Vervolgstappen

Het convenant tussen de gemeente en de stichting i.o. wordt door de partijen ondertekend. De komende weken worden in overleg met de notaris de statuten en reglementen afgerond en wordt de stichting formeel opgericht. Op dat moment kunnen ook de contractovernemingen tussen de gemeente, de stichting en de ontwikkelaars (respectievelijk Zonnepark Overbetuwe BV en Pure Energie BV) worden ondertekend.

Naar verwachting doen de ontwikkelaars medio 2023 hun eerste financiële bijdragen aan het fonds.

Consequenties

De oprichting van de stichting brengt notariskosten met zich mee. In het convenant is vastgelegd dat de gemeente deze kosten aan de stichting vergoedt. De kosten worden gedekt uit het beschikbaar gestelde krediet voor de planbegeleiding Knoop 38/RTG dat in de begroting 2022 is opgenomen.

Communicatie

n.v.t.

Behandelend adviseur voor technische vragen: H.D. Regnerus, tel.: 14 0481, email: h.regnerus@overbetuwe.nl

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos